

Sygn. akt VI U 2360/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 29 sierpnia 2014 r., znak: (...)

w sprawie: J. W. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. W. (1) prawo do emerytury od dnia (...)r.,

2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu J. W. (2) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że powód wykazał jedynie 2 lat, 8 m-cy i 20 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat. ZUS nie uznał powodowi okresu pracy w szczególnych warunkach od 8.10.1975 r. do 31.10.1988 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. i od 1.10.1994 r. do 31.12.1998 r. w Fabryce (...) czekoladowej E. B. D..

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury wnosząc o przesłuchanie świadków swojej pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jej oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. W. (2) zatrudnił się w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. jako ślusarz-remontowy, ale ze względu na to że ta praca mu nie odpowiadała, w ciągu dwóch tygodni został przeszkolony w zakresie spawania i już w

trakcie tego szkolenia zaczął spawać. Formalne uprawnienia ubezpieczony zdobył w 1976 r. Ubezpieczony spawał kominy, konstrukcje stalowe, zbiorniki ciśnieniowe, kolana segmentowe. Było to spawanie wyłącznie elektryczne. Spawanie było stałą pracą ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy. W trakcie tego zatrudnienia ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w okresie od 22.10.1981r. do 23.10.1982 r. W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony wykonywał również pracę spawacza na budowie eksportowej w Niemczech. W świadectwie pracy ubezpieczonego z dnia 31.10.1988 r. wpisano, że pracował on w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. jako monter spawacz. Razem z ubezpieczonym pracowali w tym zakładzie świadkowie K. C. i J. P..

dowód: zeznania świadków K. C. i J. P., zeznania ubezpieczonego – zapis protokołu rozprawy k.59, książka spawacza, dokumenty w aktach osobowych ubezpieczonego prowadzonych przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w B., świadectwo pracy ubezpieczonego w aktach rentowych.

W Fabryce (...) ubezpieczony zatrudnił się jako spawacz i od 1.10.1994 r. do 23.04.2007 r. wykonywał obowiązki spawacza. Ubezpieczony spawał ciągi technologiczne, bowiem fabryka przechodziła proces adaptacji pomieszczeń, spawał też rurociągi do przepływu czekolady, rury centralnego ogrzewania. Była to stała praca ubezpieczonego, w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 8 godzin dziennie. Ubezpieczony otrzymał świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 25.08.2014 r. w którym wpisano iż pracował jako spawacz. Ubezpieczony pracował w tym zakładzie ze świadkiem B. P..

dowód: zeznania świadka B. P.- zapis protokołu rozprawy k.69 i zeznania ubezpieczonego zapis protokołu rozprawy k.59, świadectwo pracy i świadectwo pracy w szczególnych warunkach w aktach rentowych ubezpieczonego

Powód złożył wniosek o przyznanie emerytury dnia 7.07.2014r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych i rentowych powoda, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków K. C. i J. P. oraz B. P. i powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków co do faktu, że powód w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. i w Fabryce (...) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 8 godzin dziennie jako spawacz. Zeznania świadków w tym zakresie były zgodne i uzupełniały się wzajemnie. Oparte zostały o bezpośrednią obserwację pracy powoda z którym współpracowali. Zeznania świadków były zgodne z zeznaniami powoda i dlatego jego zeznaniom Sąd również dał wiarę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika więc, w ocenie Sądu Okręgowego, w sposób nie budzący wątpliwości, że powód w spornym okresie zarówno w trakcie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. jak i w Fabryce (...) wykonywał prace spawalnicze wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8.02.1983r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, dziale XIV punkcie 12, który jako prace w szczególnych warunkach wymienia prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do tego rozporządzenia – wymieniającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego w wykazie A, dziale XIV pkt 12 jako prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, wymieniono prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodnorodowym.

Skoro materiał dowodowy zgromadzony zgodnie z wnioskami stron niezbitnie wykazał, że powód w spornych okresach, których pozwany nie uznał za pracę w szczególnych warunkach faktycznie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace wymienione w punkcie 12 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 27.02.1983. to uznać należało, że okresy te powinny zostać zaliczone jako okresy pracy w szczególnych warunkach o których mowa w art. 32 i 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okresy te, łącznie z wcześniej uznanym przez pozwanego okresem pracy w szczególnych warunkach przekraczają wyznaczony niezbędny limit 15 lat pracy i upłynęły do dnia 31.12.1998r., co oznacza, że ubezpieczony spełnił warunek posiadania stażu w szczególnych warunkach, wymagany przepisem art. 184 cyt ustawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał powodowi prawo do emerytury.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za jeden sporny okres zatrudnienia przedłożył wprawdzie świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które z przyczyn formalnych zostały zakwestionowane przez pozwany organ rentowy, natomiast za okres pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. ubezpieczony nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek